

TEMPO

- „rychlost“, s jakou je skladba hraná, je to vlastnost počítacích dob

Volba tempa – volíme (pro cvičení) takové členění počítacích dob, které umožňuje ekonomicky realizovat pohybový úkol

Střední (normální) tempo

- lidská chůze (72 počítacích dob / min.)
  - asi jako tepová frekvence
- Označení: - 60-120 MM (dob / min.)
- andante, moderato, allegretto

Pomalé tempo

- pohyby většího rozsahu (klony trupu, vedené pohyby pažemi)
- Označení: - 40-60 MM
- largo, adagio, lento

Rychlé tempo

- běh, hmity, pohyby krátkého rozsahu
- Označení: - 120 - 200 MM
- allegro, vivace, presto

Změny tempa

- a) náhlé (např. 8 dob střední tempo = 8 kroků chůze, nebo 8 dob rychlé tempo = 16 kroků běh)
- b) postupné: RITARDANDO = zpomalovat
ACCELERANDO = zrychlovat

AGOGIKA – pojednává o proměnách tempa

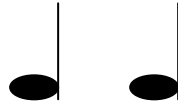
POČÍTACÍ DOBA

Z praktických důvodů volíme v RG pro označení počítací doby čtvrt'ovou notu

(V notovém zápisu skladby taková praxe ovšem neplatí – čtvrtka zde má délku podle hudebného smyslu.)

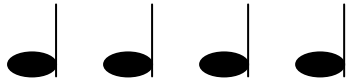
Základ v RG tvoří **čtvrt'ová nota**

Počítáme: raz   dva

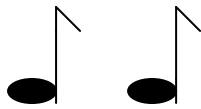
Její délka trvání – rychlost je jako krok při středně rychlé chůzi.

Jiný příklad:

raz   dva   tři   čtyři - základní počítání při rozcvičení(švihové pohyby).

Osminová nota:

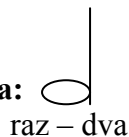
Počítáme: Prv - ní

V RG reprezentuje běh (klus).

V hudebně pohybové teorii jsou|základní časové jednotky

Půlová nota:

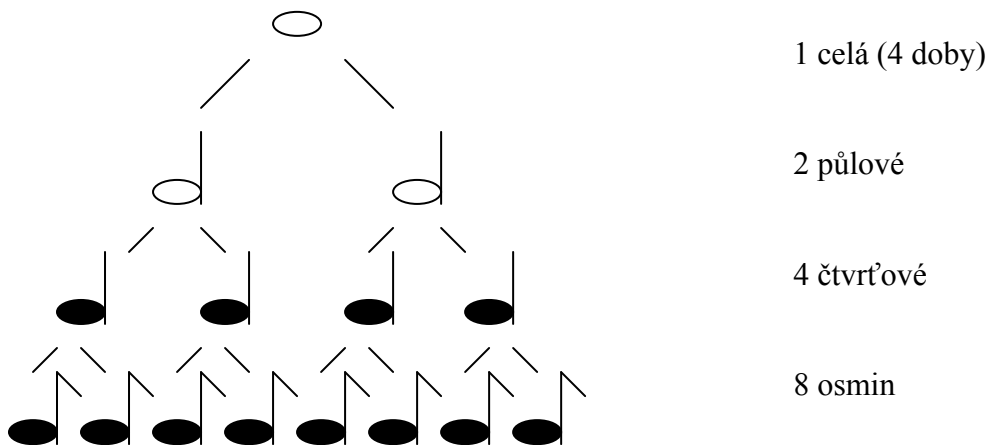

raz – dva

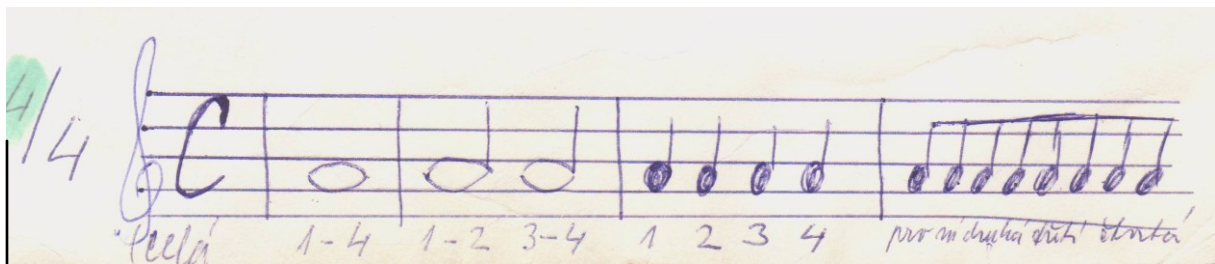
V RG reprezentuje vedený pohyb pažemi, klony trupu...

(I půlová nota může být znakem počítací doby - např. v pochodových skladbách.)

STRUKTURA NOT

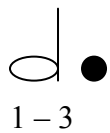

Příklad:

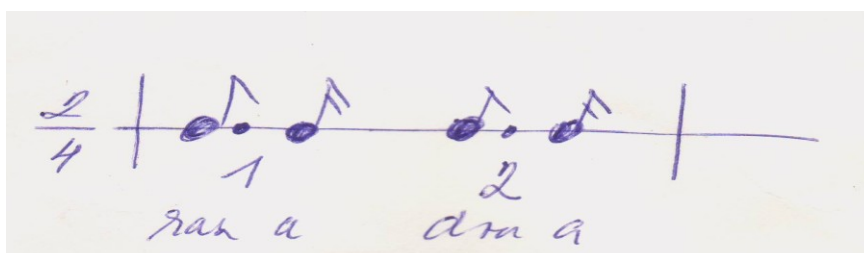

Počítáme do čtyř

Tečka u noty – prodlužuje její délku o polovinu

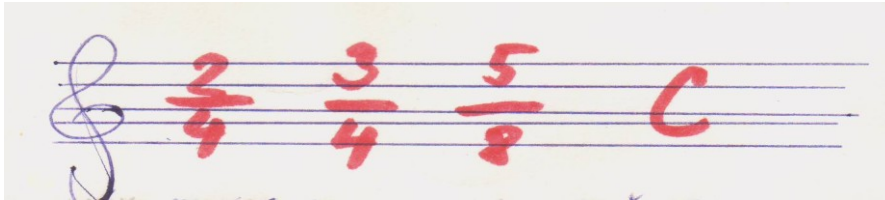
Tečkovaný rytmus

V RG reprezentuje poskočný krok, cval.

TAKT

Taktové označení

Takt = seskupení různých rytmických hodnot do metricky uspoř. celku

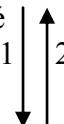
$\frac{2}{4}$ - počet not (raz, dva = 2)

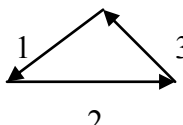
Př.

Diagram illustrating the 2/4 time signature. The staff shows four measures. The first measure has two quarter notes with fingerings 1 and 2. The second measure has a half note with fingering 1-2. The third measure has a quarter note with fingering 1, followed by a quarter note with fingering 2. The fourth measure has a quarter note with fingering 1, a quarter note with fingering 'a', and a quarter note with fingering 2. Below the staff, the text "první dru – há" is written.

TAKTOVÁNÍ (dirigent)

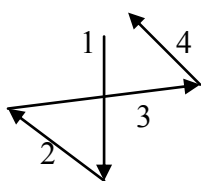
(Taktování X Dirigování)

Dvojdobé - chůze

Třídobé

 1 „těžká doba“

Čtyřdobé

- rozcvičení na místě

Je-li taktování (např. lidových písní, jednoduché skladby) snadno z tohoto označení vyčteme i metrickou organizaci takové skladby.

METRUM

– seskupování počítacích dob

Základ tvoří **dvoudobé metrum** (nebo dvojnásobek, **čtyřdobé** (např. při boferu, u tanga), méně tradiční – **třidobé** (valčík)

METRICKÝ IMPULS

- těžká doba (přízvučná), **zpravidla na první** dobu taktu

V pohybu znázorníme: tlesknutím, výkrokem, předupnutím, výrazným pohybem, zahajujeme cvičení

RYTMUS

- rytmické dodržování tempa
- funkční rozvržení skladby, kterému by měla odpovídat pohybová náplň
- základnu tvoří řada počítacích dob
- v širším významu je to časově dynamické členění skladby
- př. zákonité uspořádání momentů napětí a uvolnění
- každý pohyb má svůj rytmus, ať už stálý nebo proměnlivý. Vztahuje se ke všem sportovním činnostem i když v různé míře a kvalitě

(Metrum X Takt

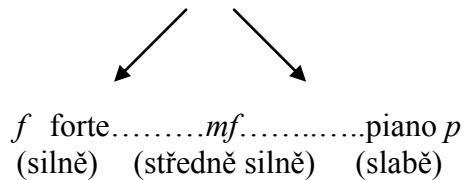
Dvoudobé metrum – údaj, že pohybová skladba je založena na pravidelném pulsu dvou poč.dob, její metrický průběh udávají skupiny poč.dob o dvou členech bez ohledu na to, jaký takt zvolil skladatel pro její zápis.)

DYNAMIKA

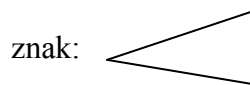
- „síla hudby“

Základní pojmy

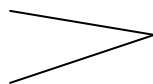
a) **dynamické krajnosti**

b) **změny** – crescendo - zesilování

- decrescendo - zeslabování

Vyjádření dynamiky pohybem znamená pochopení základů výrazového tance (zapojení fantazie).

Př. Forte – chůze vpřed (po velkém kruhu)

Piano – chůze vzad (nebo po obvodu malého kroužku)

Crescendo – postupné zvětšování pohybu (např.)

Zapojení fantazie – ideomotorické představy

Př. Piano – padající listí, sněží, smutek

Forte – vichřice, rozjezd lokomotivy (cresc.)

Pozor: neplést si rychlost hudby (tempo) a sílu hudby (dynamika)!!!!!!

DYNAMICKÝ OBLOUK

- periodický (opakující se) princip – zákonitá členitost hudební formy

DVOJTAKTÍ, ČTYŘTAKTÍ.....hudební motiv (věta) – 8 taktů, 16, ...

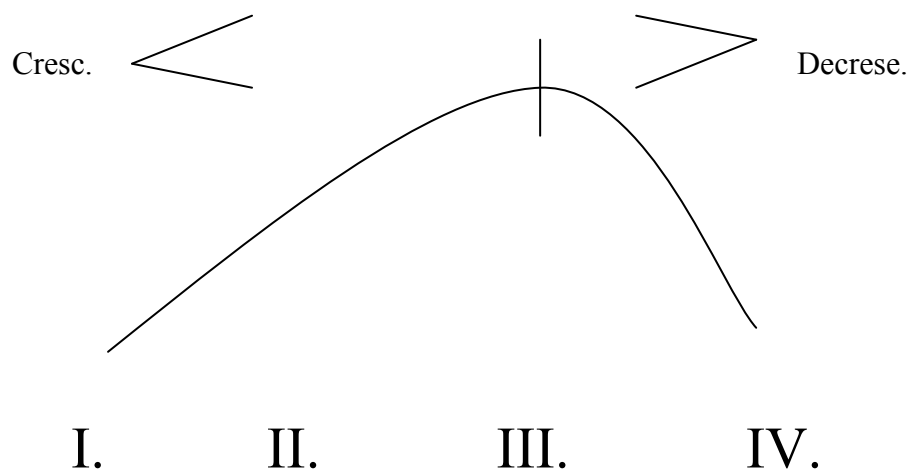
DVOJTAKTÍ: **I. takt** (2, 3, 4 doby) – nabírání sil (příprava) – např. rozběh, výpon, taneční krok

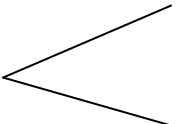
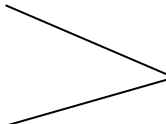

I. II. II. takt - vrchol - např. skok, obrat, rovnováha

I. II. I. II.
Např. cval + nůžky, valčík + obrat

ČTYŘTAKTÍ: **I. a II. takt** – psychické soustředění, příprava, nabírání sil
III. takt – dynamický vrchol, moment maximálního úsilí
IV. takt – zklidnění, dokončení pohybu, příprava na další cyklus

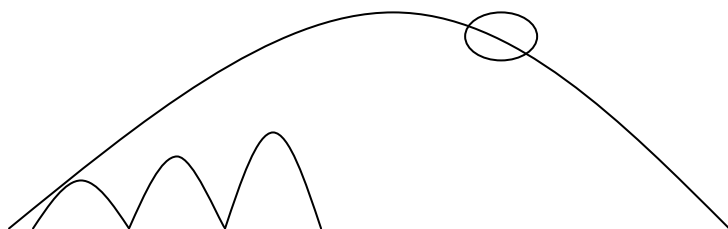

Př.	1 2 3	1 2 3	1 - 2 3	1 - 3
$\frac{3}{4}$				
	crescendo		decrescendo	

Kroky	rozběh	skok	výkrokem stoj
Rozběh	předskok	obrat výskokem	podřepem stoj
Poskok	cval	dálkový skok	výpon
Rozběh	přemetový poskok	přemet stranou	stoj

(Hudební motiv

- I. 1. – 3. cval P*
- II. 1. – 3. skok se zanožením L*
- III. 1. – 3. cval L*
- IV. 1. – 3. skok se zanožením P*
- V. 1. – 3. předskok*
- VI. 1. – 3. skok s půlobratem*
- VII.–VIII. 1. – 6. předpažením upažit*

I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII.)

